

KATEDRA
PSYCHOLOGIE

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Hazard perception – vnímání rizika

PhDr. Matúš Šucha, PhD.

Katedra psychologie FF UP Olomouc

Vnímání rizika (Hazard perception – HP)

Riziko v dopravě je definováno jako zdroj nebezpečí, které může vést k nehodě, pokud řidič nezmění rychlost nebo směr vozidla.

Dovednost, která má potenciál predikovat bezpečné jednání v dopravním prostředí (McKenna, 2013).

Co HP není

Osobnostní vlastnost

Situační proměnná

Volná vlastnost spojená s motivací, hodnotami a momentálním emočním naladěním.

HP není reakční čas (s věkem a zkušeností se zlepšuje)

Vnímání rizika

Jedná se o naučenou dovednost, nikoliv osobnostní (nebo výkonovou) vlastnost.

Je měřitelné.

Je trénovatelné.

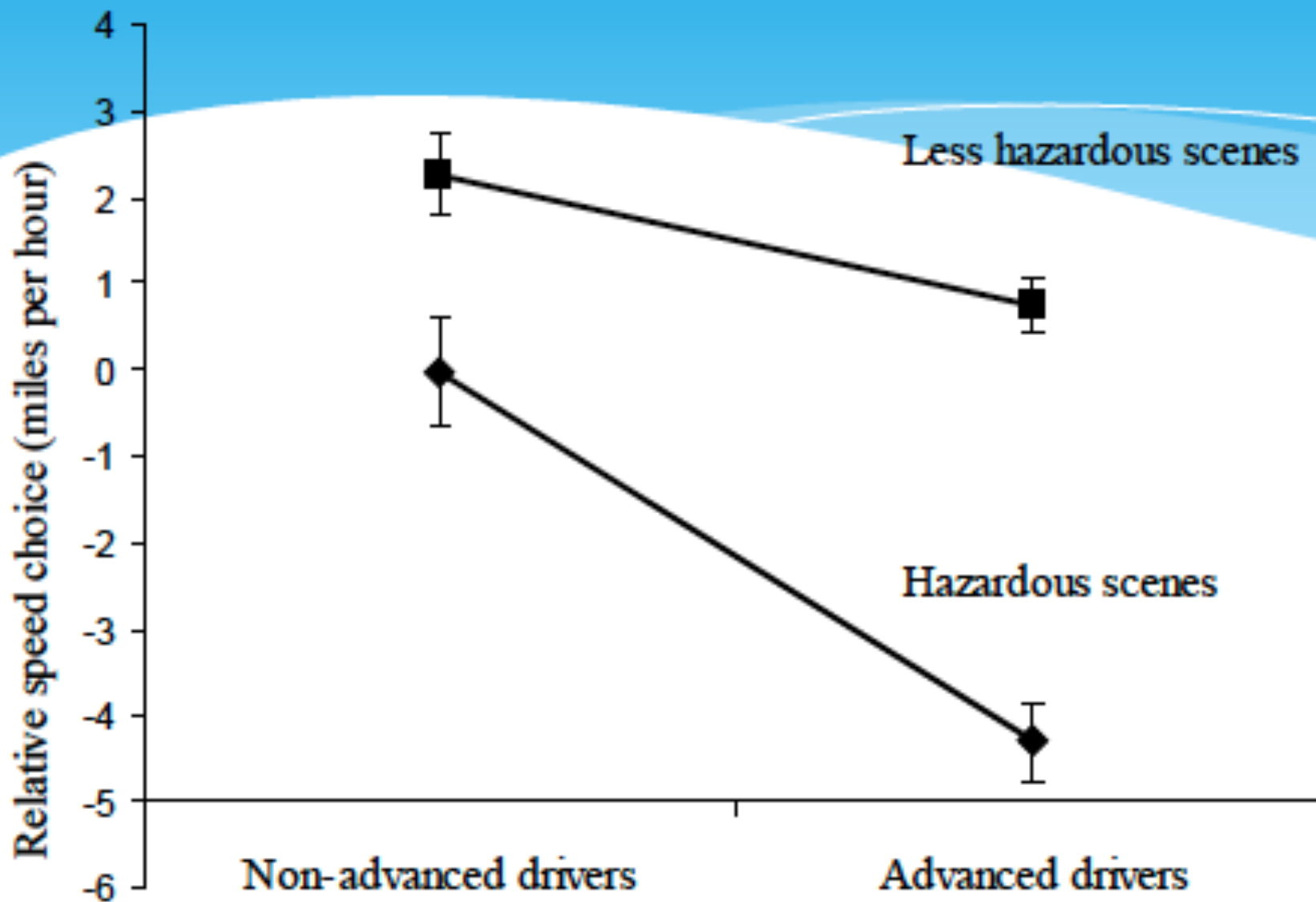
Je prokázána vztah mezi dovedností vnímat riziko a účasti řidiče na dopravných nehodách.

Speciálně důležitá pro nezkušené řidiče.

Vnímání rizika (Hazard perception – HP)

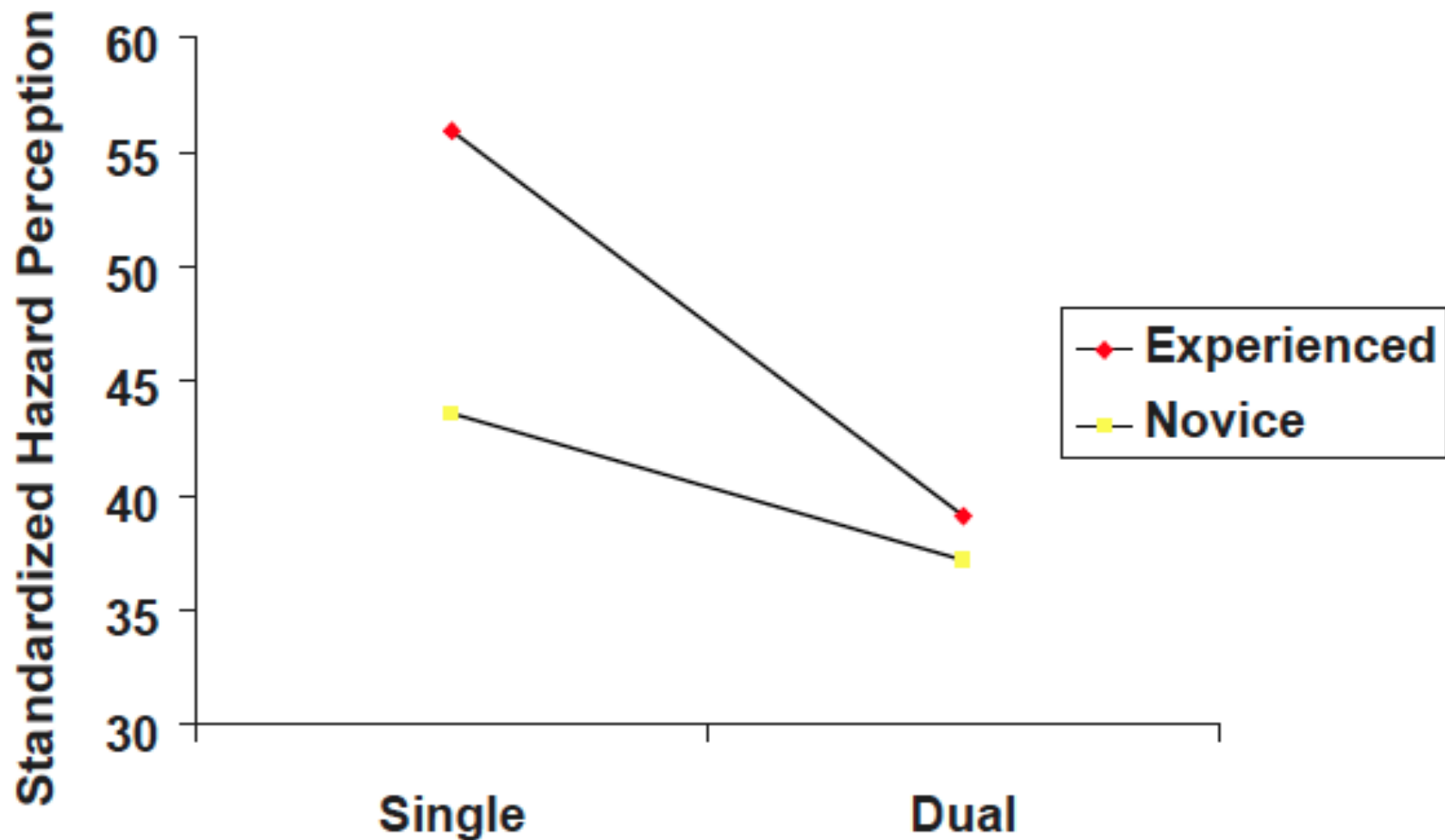
Součást posuzování schopnosti k řízení v autoškole – ve Velké Británii, Nizozemsku a Austrálii.

V Německu před dokončením testová baterie zaměřena na měření HP (University of Potsdam, Prof. Dietmar Sturzbecher)

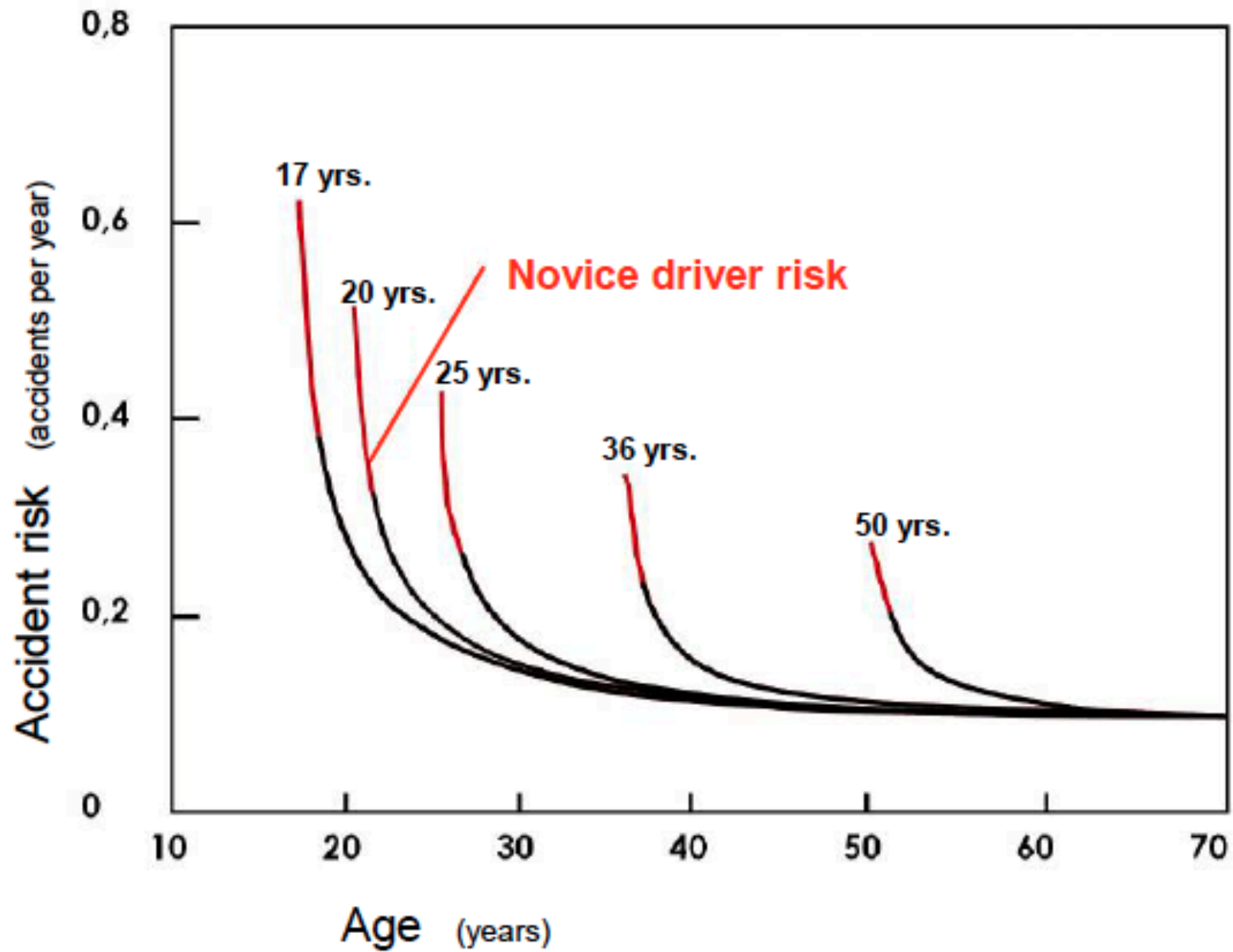
McKenna
, 2013

Effect of Dual Task on Experienced\Novice performance

Farrand,
McKenna,
2013

Novice driver risk

source: The influence of age and experience on accident risk (Maycock et al. 1991)

Klíčové pro volbu rychlosti jízdy

SWOV,
2012

Figure 2. The relative crash risk whilst driving under the influence of alcohol and at different speeds (on Australian urban roads with a speed limit of 60 km/h). From this graph it can be concluded that driving too fast is at least as dangerous as driving under the influence of alcohol.

Vnímání rizika - měření

Ve skutečnosti (on road).

Simulace.

Měříme:

- Dovednost rozpoznat riziko
- Načasování

Nutno brát v potaz etické otázky.

Vnímání rizika – trénink

Poměrně jednoduchý a rychlý trénink (2 – 3 měsíce).

Přenos z on road tréninku do laboratorního posuzování.

Přenos z laboratorního tréninku do on road posuzování.

Vnímání rizika - měření

Video

Animace

Hazard Perception Test 2012

KATEDRA
PSYCHOLOGIE

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

KATEDRA
PSYCHOLOGIE

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Děkuji za pozornost

matus.sucha@upol.cz